

ОПШТИНСКЕ НОВИНЕ

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ ОПШТИНЕ БЕОГРАДСКЕ

Год. XX.

НЕДЕЉА 12. МАЈА 1902.

Број 19.

ИЗЛАЗЕ НЕДЕЉНО ЈЕДАН-ПУТ

ПРЕПЛАТУ ВАЉА СЛАТИ УПУТНИЦОМ АДМИНИСТРАЦИЈИ ЛИСТА
А СВЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ УРЕДНИШТВУ

ЦЕНА:

За Србију на годину 6 динара
на пола године 3
За стране земље на годину 9

РУКОПИСИ НЕ ВРАЂАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

ГРАЂАНСТВУ ГРАДА БЕОГРАДА.

Одбор општине београдске у седници својој од 19 априла тек. год. решио је:

„Да се за исплату извршених и за исплаћивање будућих експропријација ради регулације вароши, општина београдска задужи са два милиуна динара у сребру издавањем двадесет хиљада општинских обвезница од по сто динара са интересом пет од сто и отплатом три од сто а роком за амортизацију од двадесет и пет година.

Десет обвезница сваке године исплаћиваће се до рока амортизације погодцима и то једна од десет хиљада динара; једна од пет хиљада динара; две од по хиљаду динара и шест од по пет стотина динара.

Да се исто задужење амортизира по ниже изложеном плану.

АМОРТИЗАЦИОНИ ПЛАН

За зајам од 2,000.000 динара у сребру са 5% интереса и 3% отплате и погодака, који општина београдска чини издавањем општинских обвезница за исплату извршених и будућих експропријација ради регулације вароши.

ГОД.	ГЛАВ. ДУГ	ИНТЕРЕС	АМОРТИЗ.	ОТПЛАТА	ПОГОДЦИ	ГОДИШЊИ АНУИТЕТ
1	2,000.000	100000	418	41800	19000	160800
2	1,958.200	97910	439	43900	19000	160810
3	1,914.300	95715	461	46100	19000	160815
4	1,868.200	93410	484	48400	19000	160810
5	1,819.800	90990	509	50900	19000	160890
6	1,768.900	88445	534	53400	19000	160845
7	1,715.500	85775	561	56100	19000	160875
8	1,659.400	82970	589	58900	19000	160870
9	1,600.500	80025	618	61800	19000	160825
10	1,538.700	76935	649	64900	19000	160835
11	1,473.800	73690	682	68200	19000	160890
12	1,405.600	70280	716	71600	19000	160880
13	1,334.000	66700	751	75100	19000	160800
14	1,258.900	62945	789	78900	19000	160845
15	1,180.000	59000	828	82800	19000	160800
16	1,097.200	54860	870	87000	19000	160860
17	1,010.200	50510	913	91300	19000	160810
18	918.900	45945	959	95900	19000	160845
19	823.000	41150	1007	100700	19000	160850
20	722.300	36115	1057	105700	19000	160815
21	616.600	30830	1110	111000	19000	160830
22	505.600	25280	1166	116600	19000	160880
23	389.000	19450	1224	122400	19000	160850
24	266.600	13330	1285	128500	19000	160830
25	138.100	6905	1381	138100	19000	164005
			20000	2,000.000		

Свега 20.000 обвезница од по 100 динара — амортизују се за 25 година.

Интерес се плаћа два пут годишње: 2 Јануара и 2 Јула сваке године.

Амортизовање обвезница и извлачење погодака врши се један пут годишње 2 Јануара тек. године.

На сваком извлачењу извлаче се 10 обвезница са овим погодцима:

1 обвезница од 10.000	10.000
1 " " 5.000	5.000
2 " " 1.000	2.000
6 " " 500	3.000
<hr/>		
10 обвезница свега динара	20.000
мање за амортизацију 10 обвезница	1.000
<hr/>		
Долази чисто на погодке	19.000

За обвезнице, које се извуку са погодком не плаћа се — поред погодака — и њихова номинална вредност особено.

Суме које се годишње имају исплаћивати по предњем амортизационом плану стављаће се у општински буџет сваке године а покриваће се приходом од продаје плацева регулационог фонда и осталих општинских плацева постојећих у варошком рејону а по потреби и из осталих општинских прихода сем трошарине.

За исплату издатих обвезница гарантоваће целокупна општинска имовина и сви њени приходи сем трошарине.

Да се за ово решење изиште надлежно одобрење општинског збора и надлежне државне власти, па да општински суд по добивеном надлежном одобрењу приступи извршењу овога решења.“

Како ово решење општинског одбора подлежи одобрењу општинског збора, по тачци 9. чл. 33 закона о општинама, то је одбор општине београдске у седници својој од 3 маја тек. год. а у смислу тачке 17 и 19 чл. 84 пом. закона одлучио, да се на дан 21 маја тек. године одржи општински збор за одобрење напред изложеног решења општинског одбора од 19 априла т. г. АБр. 4115.

Суд општине београдске на основу предњих одлука општинског одбора а с погледом на прописе главе IV^{те} под А, закона о општинама, објављује, да ће се на дан

21 МАЈА 1902 ГОДИНЕ ДРЖАТИ

ОПШТИНСКИ ЗБОР

у општини београдској, **ради одобрења напред изложеног решења одбора општине београдске од 19 априла тек. године, АБр. 4115.**

Ко од гласача буде за поменуто решење, гласаће „За“, а ко буде против истог, гласаће „против“.

Пуноважно је решење општинског збора онда, ако је на њему учествовала најмање једна половина способних гласача, а одлука је општинског збора оно за шта је гласало половина гласача и један више. А ако на збор не дође половина гласача, или дође, али би гласови били подједнако подељени, онда се сматра да ствар није решена, и општински суд је дужан у року од десет дана сазвати други збор. На овом другом збору решиће се предмет са оним бројем гласача, који су дошли. Ако ли би на овом збору гласови били подједнако подељени, сматра се да је ствар одбачена. (Члан 49. закона о општинама).

Сваки гласач може гласати на општинском збору само једанпут и лично (чл. 41 поменутог закона).

Гласање је на општинском збору јавно (чл. 42 пом. зак.).

Нико не сме доћи на збор под оружјем сем лица која долазе ради гласања, а по прописима носе оружје (чланови 40 и 144 пом. закона).

На општинском збору имају право гласа сви пунолетни грађани општине који плаћају најмање 15 динара непосредне порезе на годину, без икаквих приреза, а нису према пропису члана 32 пом. закона право гласања изгубили.

У задрузи имају право гласања на збору онолико пунолетних задругара, по реду старости, колико пута задруга плаћа по 15 динара непосредне порезе, без икаквих приреза.

Ово важи и за оца и пунолетне синове, ако живе у заједници. (Чл. 30 пом. зак.).

Официри и војници сталног кадра не могу учествовати на општинском збору (чл. 31 пом. закона).

Немају право гласања на општинском збору:

1. који су осуђени због злочинства, док не поврате грађанску част;
2. који су осуђени на затвор са губитком грађанске части за време док им је она пресудом одузета;
3. који се налазе под ислеђењем за дела под 1. и 2. наведена;
4. који се налазе под стечајем, док се оно са њихова имања не скине;
5. који су под старатељством;
6. који су под полицијским надзором;
7. који нису платили свој порез и прирез за прошлу годину (чл. 32 пом. закона).

Збор ће се држати у дворници здања општинског суда, Узун Миркова бр. 1.

Збор се отвара у 8 часова пре подне а гласачи могу долазити на збор од 8 часова пре подне па до 12 часова у подне и од 2 часа па до 5 часова по подне, у које ће време гласачки одбор, ма да сви гласачи нису дошли, наредити да се затвори двориште здања општинског суда

и да се не пуштају на гласање који после долазе. А по том, пошто прими гласове од свију оних који су на време дошли, а још нису гласали, гласачки ће одбор решити и огласити да је гласање свршено.

За чланове гласачког одбора у смислу тачке 16 чл. 84 пом. закона изабрати су грађани г. г.: Ђорђе Петровић, трговац, Ђорђе Тошић, столар, Јован Смедеревац, инжињер и Лазар Матић, јорганџија; а њима за заменике: г. г.: Живојин М. Перић, професор Вел. Школе, Љубомир Н. Христић, пуковник у пензији, Милутин Степановић, благајник мин. спољних послова у пензији и Соломон Азријел, трговац.

Председник је овога збора председник београдске општине Милован Р. Маринковић (чланови 35 и 37 пом. зак.).

Извештавајући о овоме грађане београдске, Суд општине београдске позива их да на овај збор дођу и употребе своје грађанско право.

Од суда београдске општине Абр. 4523, 8 маја 1902 године, у Београду.

Деловођ,

Мих. М. Марјановић

Председник

београдске општине

Милов. Р. Маринковић

ОПШТИНСКО УРЕЂЕЊЕ

и

АДМИНИСТРАЦИЈА

ГРАДА ГЛАЗГОА

(По Сер Џемсу Белу председнику општине Глазговске и г. Џемсу Патону председнику Уједињених Музејских Удружења Уједињене Краљевине — Велике Британије и Ирске)

Година 1896

X

ОПШТИНСКЕ ПИЈАЦЕ

(НАСТАВАК)

Пијаца сира. — Један део наше главне пијаце, или „базара“, одређен је на продају сира у великоме, и зове се *пијаца сира* (Cheese market). Ако и под једним кровом, ова је пијаца савршено одвојена и независна од пијаце *воћа* и *зелени*, и има свој засебни улазак са јужне стране. Она заузима неких 1500 квадратних јарда простора у згради, а помоћу степеница које се над њом дижу на један спрат, и у три правца, она има непосредне везе са северном пијацом зелени. Пијаца сира отворена је само уторком, средом и петком, и промет јој је само у *великоме*. Сир, који се на њу доноси, јесте искључно домаћи, и продаје се на врло прост начин. Пре свега, на овој пијаци нема дућанчића, ни тезга, као у суседно-пиљарској, него, ко има сир на продају, тај га донесе и сложи на *полице*, које плаћају извесну таксу. Управо, ту се кирија плаћа од донете *количине* сира, а имено, четири и по шилинга (шест динара) од *тоне* кантарске. Тако измерен и таксирани сир може остати на пијаци и преко два пијачна дана; али, ако се за то време не прода и не склони, онда мора да плати *лежарину*, која износи шилинг недељно од сваке *тоне* тежине. Продана количина мора се дићи у року од 48 сахата, а ако се не дигне, онда за сваки потоњи дан, или и део дана, плаћа *два* шилинга лежарине од сваке *тоне*.

У целини узет, наш је „базар“, (главни трг) под непосредном контролом општинске *пијачне под-комисије*, која, опет, има и држи под собом нарочитога *настојника* дотичних пиљара и њихове послуге. Контролу ову комисија врши на основу законске уредбе

од године 1883, коју је потврдио министар унутрашњих дела, и по којој она (комисија) има власт: да одређује часове отварања и затварања пијаце, и да поступа *полицејски* са пијаним лицима, са безпосличарима, и у опште са сваким који на пијаци неред или ларму прави. Даље је, на основу исте уредбе, комисијско: да бди над целокупним прометом пијачним, и обезбеђава правилан му ток; да се брине за пијачну *чистоту* и *комоцију*; да има на очима *вагре*, које, зими, пијацу греју, и опасности од могућег *пожара*; да уапшти и уништи сваку болесну робу пијачну, и тако даље.

Пијаца тица и паса. — Овде је већ речено, да не може лако да се нађе разлог, за што се општина града Глазгоа брине и о светској трговини са *тицама*, као канаринкама и голубовима, па онда и са *зечевима* и *исима*? Али стоји до душе, то, да дотична *пијаца* задовољава извесну *потребу* јавну. Ако ништа више, она је, својом усредсређеношћу, учинила крај досадној *граји*, телалству и џамбаству, које се, дотле, по најживљим улицама и по целој вароши распртило било, и заменила их једним уређеним и потпуно модерним тржиштем. Сем тога, ова је пијаца и нека *врста зборишта*, за све љубитеље и муштерије дотичне живе робе; и, стварајући кушцу могућност богата избора, а продавцу и такмачку цену — доноси општини довољно прихода да ју накнади за њено старање и коштање.

С почетка, или бар за нашега средовечнога памћења, ова је пијаца била у *Кокреновој* улици; па се после преселила у *Ингремову* улицу, или боље рећи пред порту *цркве* Светога Давида, о чију су *ограду* дотични *птичари* за дуго вешали своје *кавезе*! Отерани оданде, они се склоне у једно *сокаче* између *главне* *поште* и „базара“. Али се и ту не скресе; јер их власт одатле уклони, и упути на „*аисански трг*“ („Jail square“) где се и данас налазе, али — вреди да додамо — и под једним *красним* и *пространим* кровом. *Птичија* и *исећа* *пијаца*, дакле, у нашем Глазгоу, то је сад и једна велика и тврда зграда од неких 720 квадратних јарда, са *стакленим* кровом, кроз

који светлост сунчану добија, као и са читавим *парком* пред собом. Она је први пут отворена 1886 године, и њени су *пазарни дани*: понедељак, среда и субота. Подељена је на два одсека, на одсек за *велики* *обрт*, и одсек за *мали* *обрт*, или трговину од жива комада. Ови последњи плаћају *пола* пена (пет пара динарских) таксе од сваке *тице* на продају, а *кушци* за веће *количине* плаћају још и *улазницу* од једнога пена за дотично оделење. Пиљари од комада плаћају, за место од шест стопа ширине и 9½ стопа висине, *три* шилинга недељне *кирије*, а *торбари* плаћају по један пен на дан од сваке *тице* коју на пијацу донесу, и *пола* пена за свако *тичије* место у *кавезу*.

Телалница. — Телалница, или пијаца старог одела, првобитно је постала као једна *хуманитарна* установа, са главном *задаћом*: да сиротињи помогне да се што лакше и што јевтиније одене; али је данас и једначудна *прилика* судско-општинске *бриге* и *контроле*. Тако у половини овога *столетја* (деветнајестог) за њу је било одређено *место*, — *празан* *плац* — у већ *поменутој* „*аисанској* *улици*“, у оној *истој*, т.ј. у којој се данас налази *пијаца* за *тице* и за *исе*. Па, после ју преместе и сместе под *неку* *стреју*, близу старе *варошке* *кланице*. И тек у години 1875 доспе она под *данашњи* *пристојан* и *комотан* *кров* у *Гриндајковој* *улици*, где *захвата* *простор* од 2380 кв. јарда.

Ова се пијаца — телалница — издаје под *закуп*, и доноси општини *годишњу* *кирију* од 2295 фуната *стерлинга*, *чистих*, *дакле*, *сем* *трошкова* на *осветљење*, *чишћење*, *одржавање* *радова* у *добром* *стању*, и *стражарске* *службе*. Али *закупник* не сме ни од *којега* *подзакупника* *свога* да *наплати* *више* од *пет* *шилинга* на *дан*, ни *више* од *једног* *шилинга* *дневне* *кирије* за *дућанче* *му* под *кључем*. Они, пак, *телали* — *препродавци*, — који *немају* *ни* *тезге* *ни* *дућанчета* на *пијаци*, *него* *купују* *робу* као *пијачни* *трекушци*, *морају* да *плате* са *шест* *пена* (*три* *гроша*) *то* *своје* *дневно* *право*; *док* *сваки* *други* *трговац* који *улази* у *телалницу* са *сокака*, *доносећи* *робу* на *продају*, *плаћа* на *име* *улазнице*: *један* *пен*.

Телалница је ова отворена свакога дана, од девет часова у јутру до седам (зими), односно, осам часова (лети) у вече. *Суботом* је изузетно отворена преко целе године до десет у вече.

Марвене пијаце. — У години 1818, ова пијаца измештена је на источни крај вароши, и смештена на једном плацу, који је удешен био за парк тога краја. И то је земљиште од тада више пута повећавано, све док није достигло данашњу просторију од неких 35,000 квадратних јарда — већи део којег је сада и под кровом, и може да прими од једном за продају око 2000 грла рогате марве и 15,000 оваца, у разним оборима. Сем тога, једна хиљада грла може се комотно склонити под дотичне стреје, док 160 крава-музара могу бити и на храни у пијачним вајатима. Један *хотел*, неколико банкарских канцеларија, као и многе друге канцеларије, нашле су такође места на истом пијачном простору.

На даљем крају, али и одмах уз овај марвени трг, долази тако звана „*коњска пијаца*“, која заузима простор од 980 квадратних јарда, и на којој се налазе *штале* за 112 коња. Али, ни с тим није списак завршен. Јер, одмах иза ове пијаце долази општинска *кланица* у Моровој улици (*Moore Street slaughter house*) која захвата неких 12500 квадратних јарда, а иза ње, и одмах до ње, и *месарска пијаца*, подигнута по сили законске уредбе од 1877 године, отворена 1879, и која захвата неких 3700 квадратних јарда. Како је, пак, и цео пијачни простор, али нарочито *кланични* простор, одавно притиснут и стешњен, то су сада пред општином планови за проширење истог, а имено: за дограду нових лежишта стокe и доправку нових и већих *кланичних* зграда, за смештање, у којима ће се вршити лекарски преглед закраних брава, и у опште за све оне нове згоде и грађевине, које имају направити од наше сточне пијаце и кланице једну од најбољих установа тога рода у нашој Британији, ако не и у целој Јевропи. Главни пијачни дан на овом нашем главном мрвеном тргу, јесте: *среда*; али је пијаца отворена свакога раднога дана у недељи. Према законској уредби града Глазгоа, највећа општинска такса може бити: од вола, од бика, од краве и јунице, *девет пена* (0·90); од овце или јагњета, један пен (0·10); од телад, два пена (грош); од свинчета, или козе, *три пена* (0·30); од *коња*, који прелази тринајест шака висине, *шест пена* (три гроша), а од коња који изостаје иза те висине, *три пена*.

У години која се свршавала 30-ог маја ове 1896 год. на овом нашем марвеном тргу било је изложено на продају неких 59,247 грла говеда, 245 комада младе телад, 439,584 овце, 29 коза, 92356 брава свиња и 15,385 коња.

Према тачци 52 закона о пијацама и кланицама града Глазгоа од 1865 године, ујемчен је нашој *тржишној корпорацији* монопол пијачних права над стоком, која на пијацу долази. Та тачка дословно и гласи: „свако лице које продаје, или продаји изложи, рогату марву, или шуту марву, као коње или мазге, изван рејона овде именованих пијаца, свако такво лице казниће се глобом до пет фуната стерлинга. Тако исто, свако лице, које, после комесарског отварања пијаце за продају говећих кожа, исте, још сирове, буде продавало *изван* пијачна рејона, свако такво лице биће каж-

њено за сваку тако продану кожу, глобом од *десет шилинга*.“ Даље, тачка 13, закон о *трговима* и *панађурима* од 1847 год. садржи ову и оваку одредбу: „свако оно лице, које није овлашћени телал пијачни, а које после надлежнога отварања пијаце, прода или у своме дућану продаји изложи, ма коју врсту робе на коју се на *пијацу* овде одређена такса наплаћује, свако такво лице казниће се глобом до четрдесет шилинга, или две фунте стерлинга.“

При свем том, при свој т. ј. јасноћи ове двоструке одредбе законске, ми имамо ваздан телалских фирма, и полу-јавних кумпанија трговачких, које воде своју, противзакону радњу у непосредној близини општинске пијаце, као што имамо читаве „*коњарске тргове*“, на којима се, без обзира на горње ограничење законско, коњи јавно лицитирају и продају. Дабогме, да је ово зло, које треба збрисати, јер су ти тргови у ствари *такмачке* пијаце нашим општинским пијацама, па и нешто горе, а имено, тржинта на којима се лако протура и *нездрава* и *болесна* стока; те преко којих се, само наравно, угрожава и *здравље* града и народа.

(Наставиће се)

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

26. априла 1902 г.

Председао председник општине београдске г. Милован Р. Марјановић. Од одборника били: г. г. Јов. Смедеревац, Богоје Јовановић, Ђ. Соколовић, Милош Валожкић, Пера Павловић, М. Штрбић, Стојан Пајкић, Ђ. Дмитријевић, Ст. М. Веселиновић, М. О. Петровић, Коста Д. Главинић, Др. М. Радовановић, Љ. Н. Хрстић, Петар Новковић, Д. Тадић, Лазар М. Матић, Васа Николић, Мих. Босић, Милутин Степановић, Тома Цинцар-Јанковић и Милутин Ј. Вожић.

Деловој, Мих. М. Марјановић.

I

Прочитан је записник одлука седнице држане 19 априла тек. године и примљен без измене.

II

По прочитању акта Управе вароши Београда и њених одељака АБр. 3867, 3926, 3963 и 4072, којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су доброг владања и доброг имовног стања: Милан М. Црвчанин, трговац оvd. и Јован Крика, столар овдашњи; и да су му непознати: Васа Вујичић, оvd. прсјак и Велимир Протић, чиновник Главне Контроле.

III

Председник износи одбору на мишљење молбе: Симона Матића, оvd. црквењака, Лепосаве Стефановић, Милорада Терзибашића и Пере Петровића, директора Кредитног Завода, којима траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби СТ.Бр. 1104, 1122, 1132 и 1135, — одбор је изјавио мишљење:

Да се молиоцима могу дати тражена уверења о породичном односу.

IV

Председник извештава одбор, да је на дневном реду предлог одборника г. Милана О. Петровића да се избере комисија за проучење регулације вароши ради ревизије досадањег регулационог плана. У смислу одлуке одбора од 19 априла тек. године АБр. 4076, споразумео се је

са шефом грађевинског одељења, да чланови ове комисије буду: председник општине или његов заступник, одборници г. г. Коста Д. Главинић, Милан О. Петровић и Јован Смедеревац и шеф грађевинског одељења. Према изложеном моли одбор да изволе по овој ствари донети своју одлуку.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Да чланови комисије за проучавање варошке регулације ради ревизије досадањег регулационог плана буду: председник општине или његов заступник, одборници г. г. Коста Д. Главинић, Милан О. Петровић и Јован Смедеревац и шеф грађевинског одељења.

V

По прочитању молбе Јуле М. Петровић, удове, АБр. 3044, којом нуди општини на откуп своје имање које лежи између ботаничке баште и куће пок. Јове Илића; као и по прочитању извешћа грађевинског одељења по истој молби АБр. 3593, — одбор је решио:

Да се ова молба упути на оцену и мишљење комисији за проучавање варошке регулације.

VI

По прочитању акта министарства унутрашњих дела АБр. 3808, којим тражи изјаву општине београдске о томе: има ли шта да примети противу тога, да се одобри Н. Калдерону, оvd. трговцу, да може подићи фабрику филцаних шешира на плацу који постоји на периферији вароши позади фабрике паркета и столарског посла П. Јовановића, оvd. трговца, на Дунаву близу кланичне пруге и Дунава у варошком рејону, — одбор је решио:

Да нема ништа да примети противу тога, да се Н. Калдерону оvd. трговцу, одобри подизање фабрике филцаних шешира на означеном месту.

VII

По прочитању извештаја економног одељења АБр. 3477 и 3478, о држаним лицитацијама за продају материјала од општинског подрума званог „Пивни Извор“ и од општинских зграда у Тројанској улици бр. 7, мишљења шефа грађевинског одељења по истим предметима АБр. 3614 и 3615 као и понуде Мијаила Николића, предузимача, АБр. 3646, којом нуди општини за материјал од обе ове зграде 1000 динара, — одбор је решио:

Да се држи понова лицитација за продају материјала од ових општ. зграда, пошто су на прошлој лицитацији и овом понудом дате сувише ниске цене.

VIII

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 3838, о држаној другој лицитацији за издавање под закуп права точења и продавања бозе у општинској кланици, као и по прочитању представке Мемеда Исмајиловића, оvd. бозације, АБр. 3391, којом нуди општини за ово право годишње на име закупне цене 420 динара, — одбор је решио:

Да се за издавање под закуп овог општинског права држи ужа лицитација између Васе Ђорђевића, оvd. и Мемеда Исмајиловића, оvd. бозације, од цене у четири стотине и двадесет динара колику је овај други понудио.

IX

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 3898, о држаној ужој лицитацији за издавање под закуп траве за кошење на великом и малом Калимедану, — одбор је решио:

Да се трава за кошење на великом и малом Калимегдану изда под закуп под прописаним погодбама за време ово летње сезоне Петку Трајановићу, овд. рибару, за цену од двеста осамдесет динара и десет пара динарских.

X

По прочитању извешћа економног одељења АБр. 3815 о држаној ужој лицитацији за издавање под закуп траве за кошење и попашу код три водоводна резервоара, — одбор је решио:

Да се трава за кошење и попашу код три водоводна резервоара и то: код великог резервоара, на тркалишту и западном Врачару изда под закуп под прописаним погодбама за време ово летње сезоне Младену Јовановићу, овд. кочијашу, по закупну цену од сто двадесет и шест динара.

XI

На молбу женског друштва АБр. 3830, — одбор је решио:

Одобрава се женском друштву, да може на дан 12. маја ове године приредити бесплатно на Калимегдану концерт у цели изложеној у овој његовој молби.

XII

Одборник г. Коста Д. Главинић предлаже, да се на Калимегдану с времена на време приређују бесплатно концерти од стране општине, како би и сиротни грађани у слободном времену имали прилике, да бесплатно слушају музику.

Председник општине изјављује да је већ по тој ствари предузео нужне кораке и да ће о резултату, до кога буде по истој дошао известити одбор.

По саслушању тога, — одбор је примио к знању ове изјаве одборника г. Главинића и председника општине.

XIII

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 3848, којим спроводи суду процену имања Милеве Добриновић, овд., постојећег у Симиној улици, извршену на дан 31. марта тек. године као и по прочитању исте процене, — одбор је решио:

Да се ова процена усвоји. Да се сопственици из општине касе на терет касе регулационог фонда, кад ова буде у могућности да исплату изврши, исплати и то:

За две стотине двадесет и један квадратни метар и шест квадратних десиметара земљишта које јој се има заузети за регулисање Симиноје улице по двадесет и пет динара од квадратног метра, свега пет хиљада пет стотина и четрдесет динара; а за шест квадратних метара и седамдесет и седам квадратних десиметара зграда, које се такође експропришу за регулацију поменуте улице по четрдесет динара од квадратног метра, свега две хиљаде четири стотине и тридесет динара и осамдесет пара динарских.

Дакле, да се сопственици Добриновић исплати како за земљиште тако и за зграде свега седам хиљада девет стотина и седамдесет динара и осамдесет пара динарских, пошто зграде поруши материјал од истих, који њој да припадне однесе, плац очисти и на општину пренесе тапију од земљишта које се овим експроприше, без икаквог терета.

XIV

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 3847, којим спроводи суду процену земљишта, које се регулацијом Симиноје улице додаје плацу масе пок. Тоше Селесковића од земљишта које се за регулацију поменуте улице има одузети од Милеве Добриновић, извршене на дан 31. марта тек. године, као и по прочитању ове процене, — одбор је решио:

Да се имању масе пок. Тоше Селесковића у цели регулације Симиноје улице арондише четрдесет и четири квадратна метра и педесет и три квадратних десиметара земљишта од земљишта које се за регулацију поменуте улице има одузети од земљишта Милеве Добриновић, а да маса за земљиште које јој се додаје накнади општини по тридесет и шест динара од квадратног метра, свега хиљаду шест стотина три динара и осам пара динарских.

XV

По прочитању акта Управе града Београда АБр. 3909, којим спроводи суду процену непокретног имања Косте Соколовића, овд., које се заузима за регулацију улице: Ратарске и Главашеве, извршене на дан 18. априла тек. године; као и по прочитању ове процене, — одбор је решио:

Да се из општине касе на терет касе регулационог фонда кад ова буде у могућности да исплату изврши исплати Кости Соколовићу, овд., за седамдест и два квадратна метра и седамдест и осам квадратних десиметара земљишта, које му се заузима за регулацију Ратарске и Главашеве улице по четрнаест динара од квадратног метра, свега хиљаду осамдесет динара и деведесет и две паре динарске а по извршењу законских формалности.

XVI

На предлог грађевинског одељења АБр. 4020, — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду да може у овој години на терет вишка трошаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу утрошити суму од хиљаду три стотине деведесет и четири динара и осам пара динарских на откопавање и планирање земљишта, на коме се има саградити дезинфекциона зграда.

XVII

По прочитању акта грађевинског одељења АБр. 3976 а на предлог општинског суда, — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду да може у овој и идућој години на терет вишка трошаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу утрошити суму од седамдесет хиљада пет стотина деветнаест динара и пет пара динарских за израду калдрме и макадама у Сарајевској улици, кога је посла извршење одобрено решењем општинског одбора од 27. новембра 1901 г. АБр. 10961 према чему не подлежи одобрењу општинског збора у смислу тач. 7. чл. 84. закона о општинама.

XVIII

Председник извештава одбор, да је у смислу решења одбора од 9. априла тек. године АБр. 3854 лицитирао и купио за рачун општине на дан 20. априла тек. године непокретно имање Управе фондова пређе Вучка Грудића, адвоката, постојеће на углу Васине и Добрачине улице у

Београду, описано у поменутом решењу одбора, за суму од сто хиљада динара у сребру.

Моли одбор да изволе на основу поменутог свога решења одобрити ову куповину.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Одобрава се куповина непокретног имања Управе фондова пређе Вучка Грудића, овд. адвоката, које постоји у Београду на углу Васине и Добрачине улице, описаног у решењу одбора од 9. априла тек. године АБр. 3854, коју је председник општине београдске на основу поменутог решења одбора на лицитацији, коју је обавила Управа фондова на дан 20. априла текуће године извршио за рачун београдске општине за суму од сто хиљада динара у сребру.

Да општински суд издејствује код Управе фондова, ако продаја буде оснажена, да иста за куповну цену прими општину за дужника.

XIX

Председник општине моли одбор да изволе одобрити му на основу друге алинеје чл. 117. зак. о општинама двадесет и пет дана осуства од дужности, ради свршавања својих приватних неодложних послова на страни.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Одобрава се г. Миловану Р. Маринковићу, председнику београдске општине, двадесет и пет дана осуства од дужности ради наведене цели, које ће му се рачунати од дана кад га буде употребио.

XX

Одборник г. Коста Д. Главинић наводи, да је од одбора изабрат пре подужег времена поред осталих и он у комисију за проучавање пројеката Управе водовода за проширење општинског водовода, међу тим до данас није никакво позиват у исту комисију. Пита председништво постоји ли за сада какав пројекат Управе водовода за проширење водовода и ако постоји онда зашто се у поменутој комисији не позива.

Председник је изјавио, да сем онога што се већ на водоводу ради а зашта је одбор дао, своје одобрење, Управа водовода до сада није поднела никакав пројекат за проширење водовода и да с тога не само г. Главинић него и остали чланови поменуте комисије нису могли бити позивати. Кад који пројекат буде готов комисија ће бити позвана да га оцени.

По саслушању тога, — одбор је примио к знању ове изјаве одборника г. Главинића и председника општине.

XXI

За остале предмете стављене на дневни ред за идућу седницу и то: молба грађана Високе улице и Живка Кузмановића, трговца, због регулације; молба прве Краљ. Српске повлашћене ткачке компаније Лимитед, због регулације; молба Стојана Б. Поповића, овд. да општина прими за свога питомца на страни сина му Боривоја Поповића, дипломираног машинског инжењера; саопштење решења г. мин. грађевина донесеног по жалби општ. суда противу процене имања пок. Дим. Николића — Беље; молба Др. Момчила Ивковића, општ. лекара, да му се ставе у свако доба на расположење општинска кола, или да му се одреди месечни хонорар, или да се за палилулски квартал постави још један лекар ради вршења службе у истом кварту; извешће комисије која је проучила тражење масе пок. Боже Боди односно интереса на дуговање општине истој маси; предлог суда за расходовање утрошених а не расходованих сума од стране Управе општ.

трошарине у годинама 1893, 1894 и 1895; одговор председника на питање одборника г. Пере Борђевића: мисли ли председништво радит и што на подизању споменика пок. Косте Хранисављевића, добротвора општине београдске; молба Боже Јанковића, ђенерала, због накнаде штете; предлог Управе општ. трошарине о начину наплате општинске трошарине на артикле који се у вароши производе; извешће грађев. одељења по молби Браће Р. Гођевац, да им општина уступи своје земљиште код фабрике монопола дувана; предлог суда за расходовање извесне суме, коју је Управа општ. трошарине ранијих година неумесно исплатила; извешће Управе општ. трошарине по предмету повраћаја трошарине војним командама; извешће комисије за изналазак земљишта за премештај општинског сењака; предлог одборника г. Косте Главинића, да се набаве портрети свију општ. добротвора и да се исти наместе у општинској дворници, — одбор је решио:

Да се ставе на дневни ред за идућу седницу.

КРЕТАЊЕ ОПШТИНСКИХ ЧИНОВНИКА И СЛУЖБЕНИКА

Унапређени. — Решењем општинског суда од 29 априла тек. године АБр. 4169 г. *Марко Борђевић*, надзорник општ. кланице са платом од 2000 дин. за надзорника општ. кланице са платом од 2240 дин. на годину; решењем општинског суда од 29 априла тек. године АБр. 3159 г. *Ненад Стојановић*, писар архивар грађевинског одељења, са платом од 1920 динара на годину за писара архивара истог одељења са платом од 2160 динара на годину; решењем општинског суда од 29 априла тек. године АБр. 2139 г. *Вељко Живковић*, општински геометар, са платом од 1200 динара на годину за геометра са платом од 1500 динара на годину и решењем општ. суда од 29 априла тек. године АБр. 2138 г. *Антоније Т. Васиљевић*, цртач грађевинског одељења, са платом од 900 динара на годину за цртача истог одељења са платом од 1200 динара на годину.

Постављени. — Решењем општинског суда од 24 априла тек. године АБр. 3994 за извршитеља општине београдске г. *Стојадин Радосављевић*, пензионар, са платом од 642,85 динара на годину и правом на тантијему; решењем председника београдске општине од 6 маја тек. године АБр. 4421 за практиканта грађевинског одељења г. *Милан П. Јовановић*, бив. чиновник, са платом од 720 динара на годину; и решењем председника општине од 29 априла тек. године АБр. 4044 за општинског кочијаша *Светозар Белогрић*, оvd. кочијаш, са платом од 720 динара на годину.

Преведен. — Решењем председника општине београдске од 29. априла тек. године АБр. 4178 за чистичара београдске општине *Периша Бешевић*, општ. кочијаш, са платом од 720 динара на годину колико је и раније имао.

Разрешени. — Решењем општинског суда од 24 априла тек. године АБр. 5974 г. *Милош Марјановић*, општински извршитељ, пошто је враћен у државну службу; а решењем општинског суда од 7. маја тек. године АБр. 4488 г. *Стојадин Радосављевић*, општ. извршитељ, пошто је поднео оставку на општ. службу.

Пажња читаоцима. — Са уверењем да ће и српски свет интересовати страховита трагедија Природе на несретном острву француском *Мартинику*, — која, на жалост, као и на ужас целокупног човечанства, *још* траје — ми обраћамо овим и *нарочиту* пажњу својих читалаца на „*Стандардову*“ слику исте у данашњем броју, а српском преводу, под одговарајућим насловом.

ВУЛКАНСКЕ ТРАГЕДИЈЕ

НА АНТИЛИМА

Нешто из кратких депеша, а нешто и из опширних саопштења, са далеке позорнице америчких *Антила*, дознала је и наша (српска) публика о елементарној страховити и несрећи, која је снашла једно од најлепших острва Западне Инђије, која је снашла богати и сјајни посед *колонијалне Француске*, у Караибском мору, — острво *Мартиник*. Али, без сумње за то, што је и сувише заузета — додајемо и природно и *праведно* заузета — догађајима који задиру у *националне* нам интересе првога реда, наша је јавност остала, зар, и нешто дужна *циновској трагедији*, коју данас разјарена Природа немилосрдно приређује једном од најлепших огњишта човечанства на земноме шару. Удаљени, као што срећом географски јесмо, одвечно *вулканске* зоне средње Америке — поштеђени — *урока не било* — и од страха, какве ту не давно погодише цветућу варош рускога Кавказа, варош *Шемаху* — ми једва да можемо и да представимо себи слику ужаса, коју *подземне* силе по нама шарају кад *кору* земну пробију. Али, да би смо колико-толико попунили празнину, која је — и поред изјаве хришћанскога саучешћа наше *Скупштинне* францускоме народу и његовој држави, — у нашој јавности остала, ми вадимо данас из једног од највећих листова Велике Британије, из лондонског „*Стандарда*“ веран *описак ушиска*, који је ова најновија трагедија елементарне природе учинила на свеколико просвећено човечанство. Тај достојни израз и државе и народа Енглеског (јер је „*Стандард*“ и службени орган данашње владе) у српскоме преводу гласи:

„Данас нам је пало у део да забележимо једну од најстрашнијих несрећа у историји човечанства — повереног елементима Природе. Варош Сен Пијер (Свети Петар) на француском острву Мартинику, која броји двадесет и *шест* хиљада душа, *уништена* је, заједно са великим делом бродовља, које се у морску јој пристаништу затекло. И ма да су *кабл-везе* прекинуте са несретним острвом, ипак су нам још сада позната сва главна факта и догађаји. Дакле, *до сада*, како ствар изгледа, позорница несреће ограничена је искључно на *француски* посед у Антилима; али то значи да она обухваћа и острво Гваделуп, чији вулкан (Суфријер) такође избацује лаву, уз пратњу непрекидне тугаве и ломљаве. Потреси су ови тако јаки и силни, да одскоци и одјеци њихови допиру и до наших (британских) поседа западно-инђијских, и шире страх и трепет по целом острвљу антилском. Ако још и поштеђена, ипак нису ван опасности ни наша тамошња острва као на пр. острво Светога Вићентија — ово не ни стога — што је *цео* дотични ланац *вулканских* брегова у некоме злослу-

тноме стању и немиру. Депеше, међу тим, које нам са суседнога лица места шаље наш *гувернер* Сер Роберт Левелин, само ће појачати саучешће, које је енглески народ осетио пред сликом несреће, која је тако ненадно снашла и дотични урођенички живаљ и суседну нам нацију француску. Ми знамо колико и таква једна сила, као што је Француска, губи у томе бисеру својих западно-инђијских колонија, као што знамо, колико *права* на наше човечанство имају и она *црначка* браћа, која су у овој вулканској катастрофи *циновски* гроб нашла. И најслабија уобразиља ту може лако да представи себи ужасе трагедије, која се на овој острвској позорници, о трушку толиких живота, одиграла. Јер *Мартиник*, није само и *величанствено* дивна отока у Караибском мору, него је и најстарија и најнапреднија *колонија* француска. Као таква, она је још и пуна *историјских* успомена, подједнако драгих и нама Енглезима, као год нашим суседима Французима; јер смо се ми ш њима око тога острва годинама крваво носили, — у ономе добу *наполеонскоме*, — када смо се око *царства на мору* истрајно борили.

Становништво Мартиника је одсечно *француско*. На њему и сами *Црнци* имају карактерне особине, живости и окретности, *бели* с им господара; док мешовити *Креолци* — Мелези — крију у својим жилама добар део најбоље крви француске. Чисти, пак, потомци белих предака јесу у многоме случају и непосредни потомци аристократских фамилија старе Француске, и дишу духом најлепших предања свога племена.

Дакле, овај и овакав народ уништио је ево *катаклизам*, који ничија памет људека није могла предвидети, као што га никаква снага људска најје могла отклонити. Сам дотични вулкан, *Мон-Пеле*, дао је био до душе од себе некаква знака, још у понедељак 5-ог ов. м. (по новом); али се ствар није озбиљно узимала. Тек, кад је из кратера *лава* покуљала, и, поред друге штете, и две фабрике на крају вароши погодила, тек онда је похитао, са *друга* краја острва, из Фор-де-Франса, гувернер *Муше*; али не, како изгледа, да склони свет испред толике опасности, него да му даде кобан пример опасна пркоса. И доиста, јављају депеше, да је овај храбри човек и *сам* главом платио своју лепу и примерну, али несретну, кураж. Стара је, у осталом, истина, да *навика* постаје код свију нас друга природа. Тако је и дотични свет навикао био да гледа у Мон-Пелеу, један *угашен* вулкан. Годинама и деценијама није се ништа озбиљно ни десило; па људи научили да се примичу чељустима које само дремају, али вечним сном не бораве. Тако се, управо и даје објаснити, или бар разумети, оно кобно самопоуздање становништва града Сен-Пјера, које не бежи са огњишта ни онда, кад му *лава* у комшилук дође. Нарочито сигурни као да су били *капешани* са разних бродова у пристаништу; јер ни један није предузео био ни најмање мере опрезности. И тако је основано ономадашњи и страшни *Четврти ок* (8. ов. м.) када је све било касно пред муњевитом брзином наступивше катастрофе. Чак ни лађе нису имале времена да се спасу, него су и оне подлегле огњу и пламену, који је сувоземну варош за тренут ока прогутао. А, ако има каква чуда у овој вези, то је, како јављају, слепа срећа, која је неких *тридесет* душа послужила, и које су, благодарећи пристиглој помоћи, са неких од дотичних и пропалих лађа, живе главе изнеле.

Ми немамо, доиста, још потпун извештај са лица страшнога места — и надајмо се да ће извештај када дође дати блажу слику*) — али и

*) На жалост, новији извештаји доносе само и *све* црње гласе; јер се на *Гваделупу* пробудио вулкан *Суфријер*, а несрећа се прострла и на *британску* колонију *Светога Вићентија* — тако — да број жртава хоће да достигне и страховиту цифру од *десет* хиљада душа.

у најблажем могућем случају, *катастрофа* је грозна и ужасна, трагедија циновска и језива. Перо ће људско извесно бити и сувише слабо да оцрта и опише овај гњевни потез Природе на земљи, а још слабије да нам преведе што из душе оних које је овака смрт, још свесне, зграбила. Ако и где и икада, а оно извесно у оваким приликама, и у оваким моментима, можемо сви лако да видимо свеколико ништавило људско, а свакако можемо да осетимо, како смо и сви удружени нејаки и немоћни пред *слетим* силама узбуњене Природе. Ми се ту, доиста, само можемо безодговорно питати: *која је то наука* људска, која може да предвиди, да, зар, израчуна, *кад* ће који вулкан опета избити? или која је и где та *снага* људска, која може покуљалу *лаву* да стукне? У истини, од *вулкана* нигде јемства нема; а ако има где год лека ил' и спасења, онда је тај лек у *савешћу*, који би гласио: *бежи* што пре можеш од *првога* знака вулканскога; или још боље и сигурније, не дижи себи кућу на грбини никаквог вулкана. Горко и грозно искуство показало је, да та вера често *смиа*, али не умире, као и да се сваког часа може пробудити. Јуче нам је тај доказ дала руска *Шемака*, а данас нам ево даје француски *Мартиник*. Али да бацимо једанкратак поглед на општу нам ситуацију вулканску; јер ни Шемака ни Мартиник нису у овоме тренутку усамљене појаве у свету. Дуж целога ланца јевропских *Пиринеја* осећа се нека земљотресна струја; на *Андима* јужне Америке куљају као никада *стари* вулкани; док *Мексика* и цео земљоуз средње Америке постају читаво средиште нових ерупција. На југу, нарочито, од ове последње државе (Мексике) као да земна кора осетно попушта; и ми с тога имамо пред собом читаву *зону* земне поколебаности, која се протеже од *Гвашемгле* до *Косша-Рике* у једноме правцу, а источно до *Караибскога* мора у другом.

Дно овога последњег мора састоји се, на сву прилику, из *стеновитих* масе, довољно јаке и за тако моћне силе подземне, као што су силе вулканске; али које за то и избијају и куљају кроз пукотине на оном даљем и слабијем крају. Пределна лепота *Аншила*, која се тако верно огледа у златним зрацима јужнога сунца, и чије се гордо стење, зеленом и густом шумом обрасло, купа у мору, као *небо* плавом, — ти Антили — остављају доиста на свакога посетника неизгладан утисак *широг величанства* Природе. Али нам они у исто време дају и сведоштво, тако големих *прераша* њених, да је и само *убражање* наше и сувише слабо, да нам од њих праву слику даде. Јер, у истини, и највиши брегови ових истих Антила, то су тек *вирећи врхови* у *море* *пошумљених* *планина* *негдашњих* — јест *планина*, потонулих снагом *још неистрошених* сила вулканских! Људи се варају кад мисле, да им ништа неће бити у близини кратера, који их је толико и толико година на миру оставио, или који им је само са својом сумпорном паром од времена на време досађивао. Исто тако, сви се ми варамо, кад год замишљамо, да је сваки онај подземни *казан* свршио своје на земљи, кад је кроз њену кору прокључао у виду каквог врелог извора минералног, или и каквог кључалог језера, — а на какве и наилазимо у антилској *Доминици* и *Невису* — али, пре а после, из тога казана избије *вулкан*, у свој наготи и страхоти својој.

Ваистину, тешка је рука Природе, која од ово неколико година бије груди Западне Инђије. Ту су вам неки пустошни *оркани*, који збрисаше и толике тековине и толике животе британских острва; ту су вам земљотресни ударци, који се не памте, и од којих се људи и градови немогоше годинама да поврате; па ту су и *морске* буре и олује, са списком жртава који нас је страх и да поменемо. Али све то ишчезава пред грозом и пред размерима *трагедије*, која је ево снашла француски

Мартиник. Више но икада излила је слеза Природа над њим сав свој гњев и бес. Велимо, *више но икада*; јер историја позната нам Мартиника и није ништа друго до једна дебела књига страховитих олујина, поплава и земљотреса. Тако, на пример, на *једноме* само листу њеном из *осамнајестог* века, пише: да је у *једном* оркану пропало *хиљадама* душа! *Стошине* кад пропадну, то је тамо тек обична ствар, и то долази у ред *омањих* малера!... Али, да се, до опширнијих извештаја, растанемо са тим Мартиником.

Дакле, главни извор ове *садање* несреће и пропасти његове, јесте врх *Мон-Пеле*. Све до половине прошлога века, тај се вулкан сматрао као и угашен. Али у години 1851, он се показа да је жив, — ну и само да је жив, — јер се после *смири* за читавих педесет година, и *превари* ево свакога Антилаца. Људи су му се примицали, и у чељести му завиривали, али само из радозналости. Све до *ове* грдне несреће, нико га се није озбиљно бојао... Већ и наравно, кад смо ту, онда можемо бити и сигурни, да ће *човечанско* милосрђе једне *Француске* учинити *све* што се учинити може, али не само за оне које је грозна катастрофа сретно поштедила, него и за родбину и потомце оних који су у ужасноме катаклизму гроб нашли. Француска, међу тим, неће бити сама, чије ће срце ту *човечански* закуцати. Бар, што се наше *Енглеске* тиче, ми можемо у напред уверити честите нам француске компшије — *комшије* и на далеким острвима западне Инђије, као год на блиским обалама западне Јевропе — да је јучерања изјава *Влад* британске, саопштена кроз уста париска нам посланика г. *Монсона* на адресу г. *Делгаса*, *извађена из срца* **Енглеског Народа**“!!!

ПОШУМЉАВАЊЕ ОКОЛИНЕ БЕОГРАДА

(СА ХИГИЈЕНСКОГ И ЕСТЕТИЧНОГ ГЛЕДИШТА)

(НАСТАВАК)

(5)

Да су дакле шуме и шумски ваздух, као и непосредна околина већих шума врло здрави, а да је ваздух у градовима, нарочито у неуређеним градовима без реда и регулације, као што је наш Београд, врло нездрав, и да се у њима због нечистоће рађају свакојаке болештине, доказали су светски научњаци дугогодишњим испитивањима, којима смо се и ми напред послужили.

III. *Естетични вредности и потреба пошумљавања околине Београда.*

Само је природа могла створити овако диван положај Београда, и само би требала још мала помоћ људске руке, па да се од Београда створи модерно уређени град. Трбала би само још једна умешна и енергична рука, па да Београд и његову околину претвори у једну величанствену панораму. Ми, грађани београдски, тврдо смо уверени, да смо добили, не само умешну и енергичну, но изаузимљиву и опробану, руку у нашем вредном и заслужном председнику општине г. *Миловану Маринковићу*, човеку, т. ј., који је нашу престоницу већ обогатио многим корисним тековинама, као: електричним осветљењем, водоводом, трамвајем, уређењем улица и паркова и т. д. С тога је оправдана нада Београђана, да ће г. Маринковић продужити и довршити започете радове на уређењу Београда и околине, а то су: регулација, подизање кеја и пристаништа, и пошумљење околине Београда.

Један од тих важних и корисних радова, који су на реду за извршење, јесте улешњање околине београдске, а што ће се и учинити најлакше и најбрже засађивањем дрвећа и пошумљавањем. Напред сам покушао, да докажем, од колике би здравствене важности било пошумљавање околине Београда. Да би шума у непосредној бли-

зини престонице била и од неоцењиве естетичне вредности за Београд, не треба доказивати. Сваки Београђанин, који и мало познаје природу и њене законе, код кога су и од чести развијени естетични појмови, и који ужива у природи и њеној лепоти, мирноћи и тајанствености, тај ће признати, да би подигнута шума на јужној страни Београда, дала Београду и живописан и романтичан изглед.

Погледајмо све веће вароши јевропске редом па ћемо се уверити, да свака, поред лепих и уређених паркова, има у непосредној близини већу или мању шуму. И Пешта, и Беч, и Берлин, и Париз и т. д. те главне вароши својих покрајина, имају у непосредној близини лезе и уређене шуме, у којима велико-варошка публика налази насладе и уживања, после напорног и тешког рада у затвореним просторима: канцеларијама радионицама, дућанима и т. д.

Сваки од нас, био чиновник, или трговац занатлија или прост раденик, жељан је да своје слободно време проведе у чистом ваздуху и дивну зеленилу, ван велико-градских прашињавих и загушљивих улица.

Па где да нађе, телом и духом заморени Београђанин, после шестодневног напорног рада, пријатна одмора у близини Београда, а да га не кошта много ни муке ни срастава? Ни Топчидер ни Раковица, ни Кијево, немају услова здравствених, ни естетичних. Једина је Авала, која би имала услове за уживање у природи, но њој недостају други услови, као: комуникациона средства, склоништа, потребне животне намирнице, и т. д. Све то за сад чини, да Авала нема најпотребнијих погодаба за излете, нарочито не за средњу и нижу класу грађана.

Понављам, у сва ова места нема могућности да прави излете, бар празничним данима, најмногобројнија публика београдска, и то: било због неудобности, било због удаљености, скупоће подвоза, било због хрђава времена, влаге, прашине, врућине и т. д.

Остаје, дакле, само још најближа околина београдска, да се засади шумом, у којој ће се створити временом услови за уживање као: подизање кавана и гостиона, куглана, стрелишта и др. установа за проводњу. Онда неће уморни Београђанин морати да тражи ни жељезницу, ни трамваје, ни фијакере, па да изиђе на чист и свеж ваздух због поткрене душе и тела.

У истини, ту неће требати ни пуна пола сата пешачења, па да се од једном нађемо усред дивна зеленила, у пријатној шумској хладовини, где ћемо моћи слушати умилну песму безазлених птичица.

Замислимо само ову дивну слику: са истока, севера и запада — *Дунгв* и *Сава*; са југо-истока, југа и југо-запада — уређена шума.

Би ли могло бити лепше, здравије и величанственије, вароши у Европи?!

Овака слика створила се пред мојим очима пре пуних 11 година, када сам имао срећу да први пут угледам српску престоницу, са поносним дворима дичног потомка *Милоша Великог*. Видећи да је сама мајка природа одредила Београд, да буде сјајна круна српског Пијемонта, још онда сам пожелео, и као шумар, и као љубитељ природе, да се она гола брда са јужне стране Београда заодену зеленим рувом и шумом.

Да би оставио видна трага тој замисли, ја сам год. 1892, овако јавно о томе написао подужи чланак, који је у извесним круговима био лепо примљен; али, то је семе тада било пало на неплодно земљиште, и за кратко време, и заборањено.

Данас после пуних 10 година, кад се наше шумарство пробудило из мртвила, и добило извесан број својих пијонера; кад је у нашем гра-

ђанству у неколико развијен укусу за природом; кад смо доживели, да имамо у земљи ова корисна удружења као: друштво за пошумљавање голети и живих пескова; друштво за улепшавање и уређење вароши, бања и т. д. удружење ловачко-стрелачко; и најпосле најновије „српско планинско друштво“, данас је дошло време, да се поново покрене ова лепа замисао о пошумљењу околине Београда.

(Свршиће се)

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Суд општине београдске у име београдске сиротиње овим изјављује своју дубоку захвалност „одбору госпођица“ на ревносном заузимању око приређивања концерта у корист београдске сиротиње и на обилној помоћи, која је тиме добивена за београдску сиротињу.

11. маја 1902.

Београд.

Председник
београдске општине,
Милов. Р. Маринковић

Грађанству београдском

На захтев духовног суда епархије београдске а на основу наређења Управе града од 3 ов. м. Бр. 12124 суд општине београдске позива београдско грађанство, да при смртним случајевима, у споразуму са надлежним свештеником одређује време за опело и спровод умрлих лица, како се не би у будуће десило, да се опело у цркви врши у времену кад треба да се врши вечерње или друго које богослужење у цркви.

Од суда београдске општине, 9 маја 1902 год. Београд, ВБр. 2659.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске објављује грађанству београдском, да је азбучни гласачки списак свију грађана општине београдске, који имају право гласања на општинском збору, који ће се држати 21. ов. м., састављен по ставу првом члана 21. зак. о општинама, изложен у канцеларији статистичког одељења суда општине београдске — Узун Миркова улица бр. 1.

По члану 21. пом. закона азбучни списак може се све до један дан пред општински збор мењати и попуњавати према томе, да ли ко за то време задобије или изгуби право гласања.

По члану пак 25. пом. закона од дана када је азбучни списак изложен у општинској судници па до рока одређеног чланом 24-тим пом. закона, сваки грађанин дотичне општине има права азбучни списак прегледати, на њега примедбе чинити и исправке тражити било за себе било за другога.

Исправке се могу тражити усмено или писмено.

Општинске власти неће наплаћивати никакве таксе за рад или за акте, који

се тичу тражења исправака у азбучном списку (чл. 26. пом. закона).

Ово се објављује београдском грађанству ради знања и управљања.

Од суда општине града Београда, 10 маја 1902 године, у Београду.

О Б Ј А В А

Суд општине београдске на основу наређења министарства Народне Привреде од 4. ов. м. ПБр. 842 спроведеног му претписом Управе града Београда од 7. ов. м. Бр. 12624 овим саопштава свима имаоцима винограда појединог чокоћа у атару општине београдске, који су према чл. 2. правилника о сузбијању пламењаче, обавезни извршити прескање лозе по пропису, да према одлуци конференције руковалаца лозних расадника која је држана 14 септембра пр. г. у Александровцу (Привредни Гласник 1902 г. св. за октобар и новембар, стр. 45) за прескање винограда против пламењаче (пероноспоре) треба употребити ове размере плавог камена и креча (живог, негашеног) у справљању бордовске чорбе:

За прво прскање: $\frac{3}{4}$ килограма плавог камена и $\frac{3}{4}$ килограма креча у 100 литара воде;

За друго прскање: 1. килограм креча;

За треће, четврто и остало прскање: $1\frac{1}{2}$ килограм плавог камена и $1\frac{1}{2}$ килограм креча.

Ако се употребљава гашени креч онда овога треба узимати двогубу количину.

Од суда београдске општине 11 маја 1902 г. АБр. 4561, Београд.

О Б З Н А Н А

Суд општине београдске обзнањује да је рок за објављивање турнуса гробова за одрасле у парцелама 20 и 21 а за децу у парцели 11 православне вере истекао и да је прекопавање истих гробова отпочело.

Скреће се пажња фамилијама сарањених у поменутих парцелама да што пре обнове турнуса, како им се гробови не би прекопали.

Обнова турниса и плаћање одржавања гробова врши се сваког дана на каси општинске благајнице.

Од општине београдске 11 маја 1902 год. Београд.

ИСПРАВКА

У прошлом броју нашега листа на страни 150 где је одштампан „Амортизациони план“ за зајам од 2,000.000 динара поткрале су се следеће штампарске погрешке: у рубрици: „Главни дуг“ у 14 реду озго на ниже стоји: „1,250.000“ а треба да стоји: „1,258.900“, у 21 реду озго на ниже стоји: „616.000“ а треба да стоји: „616.600“, у 23 реду озго на ниже стоји: „380.600“ а треба да стоји „389.000“, у рубрици „Интерес“ у 15 реду озго на ниже стоји: „39.000“ а треба да стоји: „59.000.“

О Б Ј А В А

Пошто на раније држаним лицитацијама за издавање под закуп траве за кошење у новом општинском сењаку, није било лицитаната, то ће се за издавање под закуп поменутих траве поновона дан 25 маја тек. године од 3 до 6 сати после подне држати јавна усмена лицитација пред официрском кафаном у Палилули.

Излицитирана цена за ову траву полаже се одмах при закључку лицитације.

Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења суда општинског сваког радног дана од 8 до 12 сати пре подне.

Од суда општине београдске, 9 маја 1902 год. АБр. 3832, у Београду.

О Б Ј А В А

Пошто одбор општински није одобрио лицитацију држану на дан 3 априла тек. год за продају материјала од општинских зграда у Тројанској улици под Бр. 7, и од подрума званог „Пивни извор“, то ће се лицитација ова понова на дан 24 маја тек. год. од 3 до 6 сати после подне на лицу места држати.

Кауција се полаже пре почетка лицитације и то: За зграде 200, а за подрум 300 динара у готовом новцу или у срп. држав. хартијама од вредности.

Ближи услови могу се видети у канцеларији економног одељења суда општинског сваког радног дана од 8 до 12 сати пре подне и при лицитацији.

Од суда општине београдске, 9 маја 1902 год. АБр. 3646, у Београду.

О Г Л А С

На основу одобрења г. министра грађевина од 4 марта ове год. бр. 1226, грађевинско одељење општине београдске, држаће другу оферталну лицитацију 18 маја ове год. за израду калдрме у Краљ Милутиновој и Бирчаниновој улици.

Предрачунска је цена 17.951.79 динара.

Оферти ће се отворити у присуству комисије и предузимача, тачно у 12 часова у подне.

После отварања оферата, ниција накнадна понуда неће се примити.

На офертима, који ће се подносити у затвореним ковертима, мора бити залепљена таксена марка од 10 динара, према зак. о таксама. Оферти без таксених марака неће се узимати у оцену.

Предузимач на коме остане ова лицитација, дужан је одмах да положи на име кауције 2500 динара у новцу, или вредним хартијама.

Услови и ближа обавештања могу се видети сваког радног дана од 8—12 часова пре подне.

Из канцеларије грађевинског одељења општине београдске, 3 маја 1902 год. ГБр. 1185.

УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА ЈЕ У ЗДАЊУ ОПШТИНСКОГ СУДА